

บทที่ 4

ความเคลื่อนไหวขององค์กร SUARAM ในการต่อต้านกฎหมาย ความมั่นคงของมาเลเซีย ค.ศ. 1989 – 1997

การเคลื่อนไหวขององค์กร SUARAM ในการต่อต้านกฎหมายความมั่นคงภายในช่วง ค.ศ. 1989 – 1997 นับเป็นช่วงเวลาแห่งการ “เริ่มต้น” การทำงานขององค์กรแห่งนี้ทั้งในเรื่อง การก่อตั้งองค์กร รวมถึงการวางแผนโครงการทำงานขององค์กรเพื่อต่อต้านกฎหมายความมั่นคงภายใน ซึ่งในระยะแรกการดำเนินการต่างๆ ขององค์กร SUARAM ยังคงดำรงอยู่บนพื้นฐานของความไม่พร้อมหลายประการทั้งในแง่ขององค์กรและบุคลากร แต่บรรดาสมาชิกขององค์กร SUARAM ในเวลานั้นก็พยายามประคับประคองการดำเนินกิจกรรมและการบริหารจัดการภายในขององค์กรให้สอดคล้องกับเงื่อนไขขององค์กรและบริบททางการเมือง เศรษฐกิจและสังคมของมาเลเซียในขณะนั้นจนกระทั่งกลายเป็นรากฐานสำคัญขององค์กรแห่งนี้ในเวลาต่อมา

การขยายตัวทางเศรษฐกิจ เสรีภาพทางความคิด และการเผชิญหน้ากับ กฎหมายความมั่นคงภายใน

นับตั้งแต่การประกาศใช้แผนนโยบายใหม่ในปี ค.ศ. 1971 เป็นต้นมา รัฐบาลมาเลเซียทุกชุดล้วนให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเป็นพิเศษ โดยเฉพาะการมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ชาวมลายูผู้เป็น “ภูมิบุตร” ของประเทศ เพื่อให้ชาวมลายูมีฐานะทางเศรษฐกิจเท่าเทียมกับกลุ่มเชื้อชาติอื่นๆ ที่อาศัยในมลายา ดังปรากฏว่ารัฐบาลมาเลเซียตั้งเป้าหมายสำคัญไว้ว่าภายในปี ค.ศ.1990 นโยบายเศรษฐกิจใหม่จะต้องส่งผลให้ชาวมลายูครอบครองทรัพย์สินทางธุรกิจได้ถึงร้อยละ 30 ของระบบเศรษฐกิจโดยรวมทั้งประเทศมาเลเซีย ขณะที่กลุ่มเชื้อชาติอื่นๆ ควรถือครองธุรกิจราวร้อยละ 40 และให้นักลงทุนต่างชาติถือครองส่วนแบ่งราวร้อยละ 40¹⁵⁵ เป้าหมายที่ตั้งไว้นี้อาจห่างไกลจากความเป็นจริงทางเศรษฐกิจในขณะนั้นอยู่มากทีเดียว เพราะรายได้โดยเฉลี่ยทั้งครอบครัวของชาวมลายูในขณะนั้นมีมูลค่าเพียงประมาณครึ่งหนึ่งของรายได้โดยเฉลี่ยของครอบครัวกลุ่มเชื้อชาติอื่นที่มีใ้มลายู ยิ่งกว่านั้นชาวมลายูยังมีส่วนแบ่งในระบบธุรกิจทั้งหมดในมาเลเซียเพียงร้อยละ 1.9 เท่านั้น¹⁵⁶

¹⁵⁵Malaysia Government, *Mid-Term Review of Second Malaysia Plan* (Kuala Lumpur : Government Press, 1973), p. 80-88.

¹⁵⁶R.S.Milne and Diane K. Mauzy. *Malaysian Politics under Mahathir*, p. 53.

อย่างไรก็ตามหลังการประกาศนโยบายเศรษฐกิจใหม่รัฐบาลมาเลเซียได้เร่งจัดทำโครงการพัฒนาทางเศรษฐกิจแก่ชาวมลายูขึ้นหลายโครงการ เช่น การพัฒนาเขตอุตสาหกรรมในพื้นที่ชุมชนชาวมลายูในชนบท การเพิ่มจำนวนโครงการพัฒนาและความช่วยเหลือด้านการเกษตรแก่ชาวมลายู การเพิ่มเงินทุนกู้ยืมเพื่อการลงทุนแก่ชาวมลายู ตลอดจนคิดค้นและจัดทำกระบวนการใหม่ๆ ทางเศรษฐกิจ เช่น การออกกฎหมายร่วมทุนในภาคธุรกิจระหว่างชาวมลายูกับชาวจีน โดยให้ชาวมลายูเป็นผู้ขอใบอนุญาตดำเนินธุรกิจจากรัฐบาล ส่วนชาวจีนเป็นผู้ลงทุนและบริหารจัดการธุรกิจนั้นๆ ซึ่งต่อมามีผู้เรียกลักษณะการร่วมทุนเช่นนี้ว่า "อาลี-บาบา" (Ali-Baba) โดย "อาลี" คือสัญลักษณ์ของชาวมลายู ขณะที่ "บาบา" คือ สัญลักษณ์ของชาวจีนนั่นเอง¹⁵⁷ นโยบายเศรษฐกิจใหม่จึงไม่เพียงแต่จะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจของชาวมลายูเท่านั้นแต่ยังสนับสนุนให้ชาวมลายูก้าวกระโดดจากระบบเศรษฐกิจแบบดั้งเดิมไปสู่ภาคส่วนใหม่ๆ ของระบบเศรษฐกิจอีกด้วย

หลังจากที่รัฐบาลมาเลเซียเร่งรัดพัฒนาเศรษฐกิจอย่างจริงจังภายใต้กรอบนโยบายเศรษฐกิจใหม่ ทำให้เมื่ออย่างเข้าสู่ช่วงปลายทศวรรษที่ 1980 ต่อดันทศวรรษที่ 1990 เป็นต้นมา ระบบเศรษฐกิจของมาเลเซียจึงได้เริ่มเติบโตอย่างเห็นได้ชัดโดยเฉพาะในแง่การเติบโตอย่างต่อเนื่องด้านวัตถุและตัวเลขทางเศรษฐกิจ ทั้งนี้การดำเนินนโยบายเศรษฐกิจใหม่เป็นเวลากว่า 2 ทศวรรษมีส่วนสำคัญต่อสร้างชนชั้นกลางชาวมลายูขึ้นเป็นจำนวนมาก ชาวมลายูเหล่านี้ปรับเปลี่ยนตัวเองจากผู้ยากไร้ในช่วงหลายทศวรรษก่อนหน้าให้กลายเป็นผู้มีความรู้เรื่องเศรษฐกิจและมีบทบาทการบริหารจัดการในองค์กรทางเศรษฐกิจและมีส่วนแบ่งทางธุรกิจในมาเลเซียมากขึ้น โดยนโยบายเศรษฐกิจใหม่มีส่วนโดยตรงต่อการลดจำนวนชาวมลายูผู้ยากจนจากร้อยละ 49.3 ในปี ค.ศ.1970 ให้เหลือเพียงร้อยละ 13.5 ในปี ค.ศ.1992¹⁵⁸ และทำให้ชาวมลายูเข้าครอบครองส่วนแบ่งในระบบเศรษฐกิจของมาเลเซียมากขึ้น ดังพบว่าจากเดิมในปี ค.ศ.1970 มีชาวมลายูภูมิบุตรเป็นเจ้าของธุรกิจในมาเลเซียเพียงร้อยละ 2.4 แต่เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 19.3 ในปี ค.ศ. 1990 และเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 19.1 ในปี ค.ศ. 1999¹⁵⁹

ก่อนสิ้นสุดการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจใหม่ที่กำหนดไว้ในปี ค.ศ.1991 นายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด ได้ก่อตั้ง "สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจแห่งชาติ" (National Economic Consultative Council) ขึ้นเพื่อประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามนโยบายเศรษฐกิจใหม่

¹⁵⁷ R.S.Milne and Diane K. Mauzy. *Malaysian Politics under Mahathir*, p. 53.

¹⁵⁸ ดูรายละเอียดสถิติใน Edmund Terence Gomez and JOMO K.S, *Malaysia's Political Economy: Political Patronage and Profit*, p. 167.

¹⁵⁹ ดูรายละเอียดสถิติใน Edmund Terence Gomez and JOMO K.S, *Malaysia's Political Economy : Political Patronage and Profit*, p. 168 และ Edmund Terence Gomez, *The State of Malaysia : Ethnicity, Equity and Reform* (New York : Routledge Curzon, 2005), p.158.

ซึ่งผลการศึกษาของหน่วยงานนี้ระบุว่านโยบายเศรษฐกิจใหม่สามารถลดระดับความยากจนของประชากรมาเลเซียและแก้ไขปัญหาความเหลื่อมล้ำด้านฐานะทางเศรษฐกิจระหว่างเชื้อชาติต่างๆ ได้จริง แต่ยังไม่อาจบรรลุเป้าหมายที่ต้องการให้ภูมิภาคเข้าครอบครองส่วนแบ่งทางธุรกิจในมาเลเซียถึงร้อยละ 30 ได้ เพราะทำได้เพียงร้อยละ 20.3 เท่านั้น¹⁶⁰ ต่อมารัฐบาลมาเลเซียได้จัดทำ "นโยบายการพัฒนาแห่งชาติ" (National Development Policy: NDP) และ "กรอบการพัฒนา ระยะที่สอง" (Second Outline Perspective Plan หรือ OPP2) ต่อจากนโยบายเศรษฐกิจใหม่ และแผนพัฒนาประเทศฉบับที่ 6 ค.ศ. 1991-1995 รวมถึง "นโยบายการพัฒนาใหม่" (New Development Policy: NDP) ซึ่งกำหนดการปฏิบัติการจริงไว้ระหว่างปี ค.ศ.1991-2000 ขึ้น ซึ่งแผนการทั้งหมดนี้ยังคงใช้แนวคิดด้านการพัฒนาที่สืบเนื่องจากนโยบายเศรษฐกิจใหม่และยังมีวัตถุประสงค์หลายข้อที่เอื้อต่อการพัฒนาทางเศรษฐกิจของชาวมลายู เช่น พัฒนาด้านการค้า การลงทุนของเหล่าภูมิภาคและส่งเสริมให้เหล่าภูมิภาคเข้าลงทุนในภาคส่วนใหม่ๆ ของระบบเศรษฐกิจ ตลอดจนกำจัดความยากจนและช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยให้ได้รับสวัสดิการสังคมและโอกาสที่ดีขึ้น เป็นต้น¹⁶¹

อย่างไรก็ตามการเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศอย่างรวดเร็วกลับมิใช่สิ่งที่สร้างความพึงพอใจหรือสิทธิประโยชน์ให้แก่คนทุกกลุ่มในมาเลเซีย ในทางตรงกันข้ามกลับมีชาวมลายูจำนวนไม่น้อยที่เฝ้ามองการเติบโตทางเศรษฐกิจของมาเลเซียอย่างใกล้ชิดและหวั่นวิตกถึงการมุ่งพัฒนาเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วโดยละเลยที่จะให้ความสำคัญแก่ภาคส่วนอื่นๆ ของประเทศ และเริ่มมีผู้ตั้งคำถามถึงความเหมาะสมของการพัฒนาดังกล่าวโดยเฉพาะการที่รัฐบาลมาเลเซียเลือกทุ่มเทสนับสนุนทางเศรษฐกิจแก่ชาวมลายูเป็นพิเศษจนเหนือกว่ากลุ่มเชื้อชาติอื่นๆ ที่อาศัยในมาเลเซีย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ต่างไปจากการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจซึ่งรัฐบาลมาเลเซียยึดถือมาโดยตลอด ทำให้มีการตั้งข้อสังเกตเกี่ยวกับนโยบายเศรษฐกิจใหม่ว่าการที่รัฐบาลเข้ามาแทรกแซงในระบบเศรษฐกิจอาจไม่ใช่เรื่องแปลกหากรัฐบาลนั้นปกครองด้วยแนวคิดแบบมาร์กซิสต์ แต่รัฐบาลมาเลเซียซึ่งยอมรับและสนับสนุนการค้าเสรีและกลไกตลาดโลกกลับตัดสินใจแทรกแซงระบบเศรษฐกิจภายในประเทศจึงถือเป็นเรื่องที่ไม่แสดงถึงอคติบางอย่างของรัฐบาล¹⁶²

นอกจากข้อวิเคราะห์ว่านโยบายเศรษฐกิจใหม่เลือกสนับสนุนชาวมลายูเป็นพิเศษแล้วยังมีข้อสังเกตว่านโยบายเศรษฐกิจใหม่มีแนวโน้มปิดกั้นโอกาสทางเศรษฐกิจของชาวจีนอีกด้วย เพราะเพียงไม่นานนักหลังจากการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้ก็ทำให้สถิติชาวจีนผู้ว่างงานกลับเพิ่ม

¹⁶⁰Zakaria Haji Ahmad, *The Encyclopedia of Malaysia: Government and Politics (1946-2000)*, (Singapore : Archipelago Press, 2006), p. 59.

¹⁶¹รุ่งทิภา นาคอุไร, *การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซีย: ศึกษาวิจัยทัศน 2020*, หน้า 83 - 84.

¹⁶²Cheah Boon Kheng, *Malaysia : The Making of a Nation*, p. 127.

สูงขึ้น เช่น ในปลายปี ค.ศ.1971 ในรัฐปีนัง มีจำนวนหนุ่มสาวชาวจีนผู้ว่างงานสูงขึ้นถึงร้อยละ 25 เมื่อเทียบกับก่อนหน้าการประกาศใช้นโยบายเศรษฐกิจใหม่¹⁶³ ขณะที่พรรคสหภาพชาวอินเดียมมาเลเซีย (Malaysia India Congress: MIC) ซึ่งเป็นพรรคร่วมรัฐบาลก็ยื่นข้อเสนอต่อรัฐบาลมาเลเซียว่าควรมีมาตรการหรือนโยบายที่ให้ความสำคัญกับชาวอินเดียบ้าง เพราะสถานะทางเศรษฐกิจของชาวอินเดียดกต่ำลงอย่างรวดเร็วหลังจากที่รัฐบาลเริ่มประกาศใช้นโยบายเศรษฐกิจใหม่¹⁶⁴ นอกจากนี้การที่รัฐบาลเข้าแทรกแซงกลไกทางเศรษฐกิจก็ยังยังมีผลให้นักลงทุนต่างชาติไม่พอใจและถอนการลงทุนบางส่วนออกไปจากมาเลเซีย ส่วนนักลงทุนชาวจีนซึ่งมีบทบาทสำคัญในระบบธุรกิจของประเทศเริ่มหันไปลงทุนในธุรกิจที่ให้ผลตอบแทนในระยะสั้น¹⁶⁵

ในบรรยากาศที่รัฐบาลมาเลเซียมุ่งเน้นการลงทุนในบรรดากิจกรรมทางเศรษฐกิจหรือโครงการพัฒนาขนาดใหญ่เพื่อยกระดับฐานะทางเศรษฐกิจของประเทศนั้น ในอีกด้านหนึ่งกิจกรรมเหล่านี้มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในสังคมมาเลเซียเป็นจำนวนมากเช่นกัน โดยเฉพาะโครงการขนาดใหญ่ เช่น การสร้างเขื่อน การทำอุตสาหกรรมป่าไม้ การถลุงแร่ รวมถึงการสัมปทานขนาดใหญ่และการเวนคืนที่ดินของรัฐ ฯลฯ ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การดำรงชีวิตประจำวันของผู้คนในชุมชนต่างๆ ทั่วทั้งมาเลเซีย ลักษณะเช่นนี้นำมาสู่ความวิตกกังวลของคนอีกหลายกลุ่ม เช่น บรรดานักวิชาการ นักการเมืองฝ่ายค้าน สมาชิกองค์กรพัฒนาเอกชนและประชาชนในพื้นที่ซึ่งได้รับผลกระทบจากโครงการเหล่านั้น เป็นต้น และในเวลาต่อมาคนเหล่านี้ก็เริ่มแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์การพัฒนาดังกล่าวและนำไปสู่กิจกรรมการเคลื่อนไหวคัดค้านการพัฒนาเศรษฐกิจดังกล่าว ดังกรณีของการคัดค้านโครงการก่อสร้างเขื่อนบากัน (Bakun Dam) ซึ่งเป็นเขื่อนกักเก็บน้ำขนาดใหญ่เพื่อผลิตกระแสไฟฟ้าในเขตพื้นที่รัฐซาราวักในช่วงทศวรรษ 1980 เนื่องจากโครงการดังกล่าวต้องบุกรุกที่อยู่อาศัยและที่ทำกินของผู้คนเป็นจำนวนมากโดยเฉพาะกลุ่มชนเผ่าพื้นเมืองต่างๆ ทั้งยังรวมถึงความสูญเสียที่เกิดขึ้นกับป่าไม้ สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติในป่าร้อนชื้นที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดแห่งหนึ่งในภูมิภาคนี้¹⁶⁶

¹⁶³ Stanley S. Bedlington, *Malaysia and Singapore : The Building of New State*, p.195.

¹⁶⁴ Edmund Terence Gomez, *Political Business : Corporate Involvement of Malaysian Political Parties*, (Cains Center for Southeast Studies, James Cook University, 1994), p. 277. อ้างใน รุ่งทิพานาคอุไร, *การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซีย : ศึกษาวิจัยทัศน 2020*, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2545, หน้า 76.

¹⁶⁵ James V. Jesudason, *Ethnicity and the Economy : The State, Chinese Business and Multinationals in Malasia*, (Singapore : Oxford University Press, 1989), pp. 163 - 164

¹⁶⁶ Sundari Ramakrishnan, "The environmental movement" in Malaysia in *Social Movements in Malaysia from Moral Communities to NGOs* (New York : Routledge, 2003), pp.125 - 126.

หลังจากที่มีผู้วิพากษ์วิจารณ์และเคลื่อนไหวต่อต้านนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาลมาเลเซียไม่นานนัก รัฐบาลมาเลเซียก็เริ่มตอบโต้โดยวิจารณ์บรรดาผู้ที่คัดค้านโครงการพัฒนาต่างๆ กลับคืนว่าคนเหล่านี้เป็นอุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะการวิจารณ์อย่างรุนแรงต่อบรรดาองค์กรพัฒนาเอกชนว่าองค์กรเหล่านี้อาจรับเงินจากต่างประเทศมาเพื่อขัดขวางการพัฒนาประเทศ และพยายามอธิบายต่อผู้คนในสังคมมาเลเซียว่าผู้คนและการเคลื่อนไหวในกิจกรรมต่างๆ เพื่อคัดค้านโครงการพัฒนาเหล่านี้เป็นภัยคุกคามต่อประเทศ¹⁶⁷ และในที่สุดรัฐบาลมาเลเซียก็เริ่มใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในเข้าจับกุมบุคคลจำนวนมากที่เคลื่อนไหวต่อต้านโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ของรัฐบาล เช่น การจับกุมเจ้าหน้าที่องค์กรพัฒนาเอกชน 2 คนที่ต่อต้านการสร้างเขื่อนบาตันในปี ค.ศ. 1987¹⁶⁸ ซึ่งสิ่งที่ชวนให้ผู้คนจำนวนมากน้อยต้องตั้งคำถามต่อปฏิบัติการครั้งนี้ของรัฐบาลมาเลเซีย คือ บุคคลที่ต้องโทษจับกุมเหล่านี้เป็นภัยคุกคามอย่างไรต่อความมั่นคงของประเทศ เพราะหากกล่าวให้ถึงที่สุดแล้วการเคลื่อนไหวของคนเหล่านี้มิได้เป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศแต่อย่างใด หากแต่เพียงเคลื่อนไหวเพื่อคัดค้านแนวนโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาลเท่านั้น ซึ่งการจับกุมเหล่านี้สะท้อนท่าทีของรัฐบาลมาเลเซียในการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายในอย่างเข้มงวดได้เป็นอย่างดี

กรณีที่รัฐบาลมาเลเซียสั่งการให้ใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในจับกุมบรรดาสมาชิกองค์กรพัฒนาเอกชนและผู้ต่อต้านโครงการพัฒนาต่างๆ เป็นอีกหนึ่งเหตุการณ์สำคัญที่กระตุ้นให้มีการแสดงความคิดเห็นอย่างกว้างขวางทั้งภายในมาเลเซียและจากต่างประเทศว่า รัฐบาลมาเลเซียใช้ความรุนแรงเกินกว่าเหตุเพื่อปิดกั้นการแสดงความคิดเห็นของประชาชนในประเทศ โดยเฉพาะการแสดงความคิดเห็นคัดค้านนโยบายเศรษฐกิจและโครงการพัฒนาที่ส่งผลกระทบต่อผู้คน แต่ถึงแม้ว่าจะมีผู้คนจำนวนมากตั้งคำถามต่อความเหมาะสมในการดำเนินนโยบายดังกล่าวแต่นายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด ก็ยังคงยืนยันอย่างแข็งกร้าวอีกครั้งหนึ่งว่าประเทศมาเลเซียจำเป็นต้องเข้มงวดกับบุคคลและการกระทำเหล่านั้น เพราะหากไม่ทำเช่นนั้นก็ไม่อาจจะป้องกันการทำหายและอุปสรรคต่างๆ ที่ขัดขวางการพัฒนาประเทศได้ ดังถ้อยแถลงของเขาในช่วงเวลาดังกล่าวที่ว่า

“...ประเทศที่เข้มแข็งหรือประเทศที่พัฒนาแล้วสามารถเดินหน้าไปได้ถึงแม้ว่าประเทศนั้นๆ จะมีรัฐบาลที่อ่อนแอก็ตาม แต่ประเทศที่กำลัง

¹⁶⁷ R.S.Milne and Diane K. Mauzy. *Malaysian Politics under Mahathir*, 105.

¹⁶⁸ Kua Kia Soong, *SUARAM 20 Years Defending Human Rights*, p. 22.

พัฒนาจำเป็นต้องมีรัฐบาลที่เข้มแข็ง เพราะเมื่อรัฐบาลอ่อนแอก็จะทำให้ประเทศนั้นๆ อ่อนแอตามไปด้วย...”¹⁶⁹

ในขณะเดียวกันกับที่รัฐบาลมาเลเซียเร่งพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศอย่างเต็มที่อยู่นั้น บรรยากาศทางการเมืองทั่วโลกในขณะนั้นก็กำลังอยู่ในช่วงการนับถอยหลังสู่การสิ้นสุดภาวะสงครามเย็นซึ่งดำรงมาอย่างยาวนานหลายทศวรรษเช่นกัน โดยในช่วงเวลาดังกล่าวอุดมการณ์สังคมนิยมคอมมิวนิสต์เริ่มเสื่อมความนิยมลงไป ในขณะที่กระแสประชาธิปไตยเริ่มแพร่หลายไปยังหลายพื้นที่ทั่วโลก ซึ่งลักษณะเช่นนั้นทำให้มีกระแสเรียกร้องให้หาประชาธิปไตยและสิทธิเสรีภาพทางการเมืองเบ่งบานไปทั่วโลก รวมถึงประเทศมาเลเซียซึ่งผู้คนจำนวนมากเริ่มแสดงทัศนะและทำที่ว่าการต้องการสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออกทางการเมืองมากขึ้น เช่น ขบวนการนักศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เริ่มแสดงความคิดเห็นทางการเมือง และจัดกิจกรรมต่างๆ ซึ่งมีนัยยะทางการเมืองมากขึ้นโดยเฉพาะการจัดเวทีอภิปรายและวิพากษ์วิจารณ์นโยบายและการทำงานของรัฐบาล ซึ่งกิจกรรมเหล่านั้นทำให้รัฐบาลมาเลเซียไม่พอใจและนำไปสู่การใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในเข้าจับกุมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยมลายาจำนวน 21 คน ซึ่งร่วมจัดแสดงดนตรีเพื่อสันติภาพในวันที่ 10 กันยายน ค.ศ. 1989 และหลังจากนั้นอีกเพียงไม่กี่วันตำรวจมาเลเซียได้จับกุมนักศึกษาของมหาวิทยาลัย Persatuan Mahasiswa Islam University Malaya อีก 2 คนในข้อหาว่าจัดกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการเมืองและความมั่นคง และต่อมาในวันที่ 25 กันยายนปีเดียวกันตำรวจมาเลเซียจับกุม อาหมัด ลุตฟี ออตมาน (Ahmad Lutfi Othman) นักข่าวของหนังสือพิมพ์ Harakah ซึ่งเขียนบทความวิจารณ์การทำงานของรัฐบาลมาเลเซีย ต่อมาตำรวจมาเลเซียได้จับกุมประชาชนในรัฐซาบารห์อีก 3 คน และคุมขังคนเหล่านี้โดยอาศัยอำนาจของกฎหมายความมั่นคงภายใน ซึ่งทั้งหมดนี้รัฐบาลมาเลเซียไม่ได้แจ้งให้ครอบครัวและญาติทราบถึงชะตากรรมของคนเหล่านี้แต่อย่างใด¹⁷⁰

นอกจากนี้ในเวลาดังกล่าวยังมีกลุ่มคนที่มีแนวคิดแตกต่างจากรัฐบาลมาเลเซียและมีบทบาททางการเมืองและสังคมเพิ่มขึ้นอีกหลายกลุ่ม โดยเฉพาะชาวมลายูกลุ่มหนึ่งที่มองว่าแนวทางการพัฒนาประเทศที่รัฐบาลมาเลเซียกำลังขับเคลื่อนอยู่ในขณะนั้นขัดต่อหลักศาสนาและค่านิยมบางประการของชาวมลายู ชาวมลายูกลุ่มนี้คือกลุ่ม “อัล-อาร์กอม” (Al - Arqam) ซึ่งเป็นชาวมลายูที่เลื่อมใสศาสนาอิสลามนิกายชีอะห์ ในขณะที่ชาวมลายูในสังคมมาเลเซียส่วนใหญ่

¹⁶⁹“Rethinking Human Rights,” in *Encyclopedia of Dr.Mahathir Bin Mohamad Prime Minister of Malaysia, Volume 8*, (Kuala Lumpur : Dar al-Kitab al-Masri, 2004), p. 204.

¹⁷⁰Kua Kia Soong, *SUARAM 20 Years Defending Human Rights*, p. 16.

เลื่อมใสศาสนาอิสลามนิกายสุหนี่ คนกลุ่มนี้จึงมีแนวคิดบางประการที่ต่างจากชาวมลายูส่วนใหญ่ในประเทศพหุสมคร¹⁷¹

กลุ่มอัล - อารีคอม ก่อตั้งสำนักศึกษาศาสนาและเผยแพร่คำสอนที่สะท้อนให้เห็นทัศนะเรื่องการเมืองที่อิงกับหลักศาสนา โดยเสนอให้นำหลักปฏิบัติทางศาสนาที่เข้มงวดมาบังคับใช้ปกครองบ้านเมือง ทั้งยังปฏิเสธระบบรัฐที่ยึดถือแนวทางของโลกตะวันตกและตำหนิรัฐบาลของชาวมุสลิมที่เลือกใช้วิธีทางโลกปกครองประเทศ ในกรณีนี้กลุ่มอัล - อารีคอม ตำหนิพรรคอัมโนซึ่งเป็นแกนนำรัฐบาลมาเลเซียว่าดำเนินกิจกรรมทางการเมืองและบริหารปกครองประเทศโดยใช้หลักการทางโลกนำหลักการทางศาสนา และตำหนิพรรค PAS ซึ่งเป็นพรรคที่อิงแนวคิดศาสนาอิสลามว่ายอมอ่อนข้อให้แก่ระบบการเมืองการปกครองตามแนวทางของโลกตะวันตก การเผยแพร่อุดมการณ์ดังกล่าวของกลุ่มอัล - อารีคอม ทำให้คณะผู้ปกครองในหลายรัฐของมาเลเซียสั่งห้ามมิให้กลุ่มอัล - อารีคอมเผยแพร่อุดมการณ์ทางการเมืองและคำสอนทางศาสนา จนกระทั่งในที่สุด "สภาฟัตวาแห่งชาติ" (National Fatwa Council) ซึ่งเป็นสภาวินิจฉัยเกี่ยวกับหลักการและระเบียบปฏิบัติต่างๆ ของศาสนาอิสลามในมาเลเซียได้วินิจฉัยว่าคำสอนของกลุ่มอัล - อารีคอมเบี่ยงเบนจากคำสอนที่ถูกต้องของหลักศาสนาอิสลาม ทั้งนี้สภาฟัตวาแห่งชาติมีคำสั่งห้ามมิให้กลุ่ม อัล - อารีคอม เผยแพร่คำสอนใดๆ ในมาเลเซียโดยทันทีตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม ปี ค.ศ. 1994¹⁷² หลังคำวินิจฉัยดังกล่าว อาบูยา อัล อาซารี มุฮัมหมัด (Abuya Al Ashaari Muhammad) ผู้นำกลุ่มอัล - อารีคอม พร้อมคณะผู้ติดตามอีกจำนวนหนึ่งจึงเดินทางสู่ประเทศไทย แต่ด้วยข้อตกลงและความร่วมมือระหว่างประเทศทำให้รัฐบาลมาเลเซียร้องขอมายังรัฐบาลไทยให้ควบคุมตัวและส่งตัวเขากลับสู่ประเทศมาเลเซีย ซึ่งรัฐบาลไทยก็ตอบสนองต่อข้อเรียกร้องดังกล่าวโดยจับกุมคนกลุ่มนี้ส่งกลับคืนให้แก่รัฐบาลมาเลเซียในวันที่ 2 กันยายน ค.ศ. 1994 หลังจากนั้นรัฐบาลมาเลเซียอาศัยกฎหมายความมั่นคงภายในจับกุม ดำเนินคดีและคุมขังคนเหล่านี้ทันที และภายในเดือนเดียวกันนั้นเองรัฐบาลมาเลเซียบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายในเข้าจับกุม ดำเนินคดีและคุมขังบรรดาผู้นำกลุ่มอัล - อารีคอม เพิ่มเติมอีกเป็นจำนวนกว่า 60 คน¹⁷³

¹⁷¹Ahmad Fauzi Abdul Hamid, "Inter - Movement Tension Among Resurgent Muslims in Malaysia: Response to the State Clampdown on Darul Arqam 1994," in *Asian Studies Review* Volume 27, Issues 3, September 2003, pp. 361 - 387

¹⁷²Saliha Hassan, "Political Non-Governmental Organizations Ideal and Realities", in Francis Loh Kok Wah and Khoo Boo Tiek (eds), *Democracy in Malaysia Discourses and Practices*, (Richmond Surrey : Curzon Press, 2002), p. 206.

¹⁷³Kua Kia Soong, *SUARAM 20 Years Defending Human Rights*, p 85.

นอกจากเหตุผลจากฝ่ายรัฐบาลมาเลเซียที่ระบุว่ากลุ่มอัล - อารีคอมเผยแพร่ความคิดทางศาสนาที่เบี่ยงเบนไปจากหลักของศาสนาซึ่งเป็นความผิดร้ายแรงจนต้องใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในจับกุมสมาชิกขององค์กรนี้แล้ว ยังมีนักวิชาการบางส่วนที่มองว่ารัฐบาลมาเลเซียซึ่งนำโดยพรรคอัมโนจำเป็นต้องควบคุมการเคลื่อนไหวของกลุ่มอัล - อารีคอม เพราะพรรคอัมโนเริ่มกังวลว่าชาวมลายูซึ่งเป็นฐานเสียงสำคัญของพรรคอัมโนเริ่มนิยมกลุ่มอัล - อารีคอมมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มชาวมลายูชนชั้นกลางและชาวมลายูในชนบทซึ่งไม่ประทับใจนโยบายของพรรคอัมโนที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจ ขณะที่กลุ่มอัล - อารีคอม มีภาพลักษณ์เป็นตัวแทนประชาชนที่วิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลในเรื่องการพัฒนาเศรษฐกิจที่อิงตามแนวทางโลกตะวันตก¹⁷⁴

อนึ่ง นอกเหนือจากกรณีของกลุ่มอัล - อารีคอมแล้ว รัฐบาลมาเลเซียยังเคยใช้กฎหมายความมั่นคงภายในจับกุมและคุมขังชาวมลายูที่นับถือศาสนาอิสลามนิกายชีอะห์อีก 10 คนในเดือนพฤศจิกายน ค.ศ. 1997 โดยตั้งข้อหาว่าการเผยแพร่ศาสนาอิสลามนิกายชีอะห์ของคณเหล่านี้เป็นการทำลายเอกภาพในเรื่องศาสนาของชาวมลายูมุสลิมภายในมาเลเซียและเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศเช่นกัน¹⁷⁵

การที่รัฐบาลมาเลเซียใช้อำนาจของกฎหมายความมั่นคงภายในเพื่อจับกุมผู้คนเป็นจำนวนมากในช่วงเวลาดังกล่าวโดยเฉพาะกลุ่มคนที่มีแนวคิดหรือทัศนคติที่แตกต่างไปจากจุดยืนหรือนโยบายของรัฐบาลมาเลเซีย ทำให้เริ่มมีคำถามและกระแสต่อต้านเกิดขึ้นทั้งจากภายในและภายนอกประเทศมาเลเซียถึงท่าทีของรัฐบาลมาเลเซียในการบังคับใช้กฎหมายที่ผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนของชาวมลายู รวมทั้งตั้งคำถามถึงความจำเป็นในการใช้กฎหมายความมั่นคงภายในในช่วงเวลาดังกล่าว ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้นายแพทย์มหาเธร์ โมฮัมหมัดนายกรัฐมนตรีมาเลเซียในขณะนั้นต้องตอบโต้ข้อกังขาดังกล่าวไว้ว่า

¹⁷⁴R.S.Milne and Diane K. Mauzy, *Malaysian Politics under Mahathir*, pp. 87 – 88.

¹⁷⁵ดูรายละเอียดใน <http://www.amnesty.org/es/library/asset/ASA28/045/1998/es/22285294-e75f-11dd-b8d3-c95de5982fed/asa280451998en.html> สืบค้นเมื่อ 5 กันยายน พ.ศ. 2553 และ SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2000* (Pataling Jaya Selangor : SUARAM, 2000), pp. 5-6.

“...กฎหมายความมั่นคงภายใน คือ การให้ความสำคัญกับสิทธิมนุษยชนของชาวมาเลเซียอย่างแท้จริง เพราะกฎหมายฉบับนี้เป็นเครื่องมือรักษาความสงบสุขของชาวมาเลเซีย...”¹⁷⁶

ขณะที่รัฐบาลมาเลเซียยังคงมีท่าทีอันแข็งกร้าวถึงความจำเป็นที่ต้องรักษากฎหมายความมั่นคงเอาไว้ ในอีกด้านหนึ่งบรรยากาศดังกล่าวกลับมีส่วนผลักดันให้ขบวนการภาคประชาชนมาเลเซียที่ต้องการตอบโต้รัฐบาลในเรื่องดังกล่าวเริ่มมีการเคลื่อนไหวและจัดกิจกรรมต่างๆ เพิ่มมากขึ้น ซึ่งลักษณะดังกล่าวคล้ายคลึงกับสถานการณ์การเคลื่อนไหวขององค์กรภาคประชาชนและขบวนการสิทธิมนุษยชนที่เริ่มเติบโตขึ้นทั่วทั้งพื้นที่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในเวลาดังกล่าว ดังมีผู้วิเคราะห์ไว้ว่าการขยายตัวของประเด็นสิทธิมนุษยชนในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในทศวรรษ 1990 เป็นผลมาจากการที่รัฐบาลในภูมิภาคนี้พยายามสร้างความเข้มแข็งให้แก่ตนเองมาตั้งแต่สมัยสงครามเย็น โดยเฉพาะบรรดารัฐบาลในกลุ่มประเทศประชาธิปไตยที่ต้องการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ตนเองเพื่อต่อต้านการคุกคามของขบวนการคอมมิวนิสต์ แต่ต่อมามาตรการดังกล่าวกลับส่งผลกระทบต่อสิทธิมนุษยชนของผู้คนในประเทศของตนเสียเอง¹⁷⁷ ซึ่งลักษณะเช่นนี้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่รัฐบาลมาเลเซียเคยใช้กฎหมายความมั่นคงภายในเพื่อควบคุมขบวนการคอมมิวนิสต์ซึ่งรัฐบาลมาเลเซียมองว่าเป็นภัยต่อความมั่นคงของประเทศมาตั้งแต่สมัยสงครามเย็น แต่ต่อมารัฐบาลกลับใช้อำนาจของกฎหมายฉบับนี้จัดการกับคนกลุ่มอื่นๆ ที่มีแนวคิดแตกต่างไปจากแนวคิดและนโยบายของรัฐบาล และในที่สุดสถานการณ์เช่นนั้นนำไปสู่แรงทำทลายจากภาคประชาชนที่ปฏิเสธอำนาจดังกล่าวของรัฐบาลซึ่งกำเนิดและการเคลื่อนไหวขององค์กร SUARAM นับเป็นกรณีหนึ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงสภาพการณ์ดังกล่าวนั่นเอง

การทำงานขององค์กร SUARAM ในระยะเริ่มต้น : การต่อสู้ด้วยการเผยแพร่ความรู้

หลังการก่อตั้งองค์กรได้ไม่นานนักสมาชิกขององค์กร SUARAM ได้ริเริ่มดำเนินงานตามเป้าหมายที่วางไว้ คือ การให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายความมั่นคงภายใน และการเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียยกเลิกการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน

¹⁷⁶International Mission of Lawyer, *Report of the International Mission of Lawyer to Malaysia* (London : Marram Books, 1983), p. 9-10.

¹⁷⁷K. Christie, "Regime Security and Human Rights in Southeast Asia," *Political Studies*, 1995, August 1995, Volume 43, p.204-218.

อย่างไรก็ตามในช่วงแรกของการดำเนินงาน พบว่าองค์กร SUARAM ยังมีข้อจำกัดในด้านต่างๆ เช่น กำลังคน งบประมาณ อุปกรณ์อำนวยความสะดวก สถานที่ ฯลฯ ซึ่งข้อจำกัดเหล่านี้ทำให้การทำงานในระยะแรกๆ ขององค์กรพัฒนาเอกชนแห่งนี้มีอุปสรรคพอสมควร แต่บรรดาสมาชิกขององค์กร SUARAM ต่างพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวอยู่เป็นระยะ และพยายามทำงานอย่างเต็มที่เท่าที่จะเป็นไปได้บนพื้นฐานข้อจำกัดเหล่านั้น ทั้งนี้ข้อจำกัดเหล่านั้นมีเพียงแต่มีผลต่อการทำงานขององค์กร SUARAM เท่านั้น หากแต่นำมาสู่ข้อจำกัดในการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับการทำงานขององค์กร SUARAM ในช่วงทศวรรษแรกเช่นกัน เพราะการทำงานขององค์กร SUARAM ในช่วงเวลาดังกล่าวยังอยู่ในช่วงของการบุกเบิกก่อตั้งองค์กรและการทำงานซึ่งให้ความสำคัญกับงานภาคสนามเป็นหลัก และยังไม่พร้อมในการทำงานหลายประการ ทั้งเรื่องกำลังคนและอุปกรณ์ต่างๆ จึงทำให้ผู้ปฏิบัติงานขององค์กร SUARAM ในยุคแรกๆ มิได้ให้ความสำคัญกับการจัดเก็บเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำงานขององค์กรในเวลาดังกล่าวเอาไว้มากนัก ดังนั้นจึงมีหลักฐานเอกสารที่กล่าวถึงการทำงานขององค์กร SUARAM ในระยะแรกหลงเหลืออยู่ไม่มากนัก¹⁷⁸ การศึกษาเกี่ยวกับการทำงานในช่วงทศวรรษแรกขององค์กรพัฒนาเอกชนแห่งนี้จึงต้องอาศัยบันทึกความทรงจำของบรรดาสมาชิกขององค์กร SUARAM ที่จัดทำขึ้นในภายหลัง และเอกสารอื่นๆ ร่วมสมัยที่เกี่ยวข้องกับการทำงานขององค์กร SUARAM รวมถึงการสัมภาษณ์บรรดาสมาชิกขององค์กร SUARAM เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมจากข้อมูลเอกสารเท่าที่มีอยู่ในปัจจุบัน

ปัญหาสำคัญที่องค์กร SUARAM ต้องเผชิญหลังจากก่อตั้งองค์กรได้เพียงไม่นานนัก คือ การประสบปัญหาเรื่องงบประมาณการดำเนินงาน เนื่องจากในขณะนั้นองค์กรพัฒนาเอกชนแห่งนี้ยังมิได้รับการสนับสนุนงบประมาณการทำงานจากหน่วยงานใดๆ จึงทำให้การเคลื่อนไหวในกิจกรรมต่างๆ เป็นไปด้วยความลำบาก กระทั่งสมาชิกบางส่วนขององค์กรถึงกับต้องใช้เงินส่วนตัวขับเคลื่อนกิจกรรมขององค์กร จากสถานการณ์เช่นนี้ทำให้ต่อมาสมาชิกขององค์กร SUARAM พยายามหาทางแก้ปัญหานี้โดยริเริ่มจัดงานเลี้ยงอาหารค่ำเพื่อระดมเงินทุนบริจาคจากผู้ที่ต้องการสนับสนุนให้องค์กร SUARAM ทำงานเกี่ยวกับปัญหาเรื่องสิทธิมนุษยชนในมาเลเซียต่อไป โดยงานเลี้ยงดังกล่าวจัดขึ้นในค่ำวันที่ 9 กันยายน ค.ศ. 1989 ณ หอประชุมสมาคมชาวจีนแห่งสิงคโปร์ ในเขตกัวลาลัมเปอร์ ซึ่งในงานเลี้ยงงานดังกล่าวองค์กร SUARAM ได้เผยแพร่เอกสารตีพิมพ์ชิ้นแรกขององค์กร คือ เอกสาร ชื่อ “The White Paper on the October Affair and the Why?” ซึ่งเป็นเอกสารที่วิพากษ์การปฏิบัติงานของรัฐบาลมาเลเซียในกรณีปฏิบัติการล่าล้างและวิเคราะห์ถึง

¹⁷⁸ สัมภาษณ์ Nalini Elunalai โดยอภิเชษฐ กาญจนดิฐ และคณะ ณ สำนักงานใหญ่องค์กร SUARAM เมืองเปตาลิง จายา เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2553

ท่าทีของรัฐบาลมาเลเซียที่คุกคามต่อองค์กรหรือสมาคมทางการเมืองฝ่ายตรงข้าม และต่อมาหลังจากงานเลี้ยงดังกล่าวองค์กร SUARAM จึงเริ่มต้นการเคลื่อนไหวทางการเมืองเพื่อการต่อต้านกฎหมายความมั่นคงภายในอย่างเต็มตัว¹⁷⁹

ภารกิจแรกๆ ขององค์กร SUARAM นอกเหนือจากการให้ความช่วยเหลือบรรดาอดีตผู้ต้องขังภายใต้ปฏิบัติการลาลังแล้ว ยังมีการให้ความช่วยเหลือบรรดาสมาชิกขององค์กรพัฒนาเอกชนและนักวิชาการที่แสดงความคิดเห็นคัดค้านนโยบายด้านเศรษฐกิจและต่อต้านโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ของรัฐบาลมาเลเซียซึ่งในขณะนั้นมีคนเหล่านี้จำนวนไม่น้อยที่ต้องโทษคุมขังภายใต้กฎหมายความมั่นคงภายในด้วยข้อหาเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงของรัฐ นอกจากนี้องค์กร SUARAM ยังให้ความสำคัญต่อการช่วยเหลือนักศึกษามหาวิทยาลัยมลายาจำนวน 21 คน ซึ่งต้องโทษจำคุกหลังจากจัดการแสดงดนตรีเพื่อสันติภาพในวันที่ 10 กันยายน ค.ศ. 1989 ดังที่กล่าวไปข้างต้น โดยในกรณีเหล่านี้บรรดาสมาชิกขององค์กร SUARAM ได้ใช้ประสบการณ์ซึ่งเคยเป็นผู้ต้องหาภายใต้อำนาจของกฎหมายฉบับดังกล่าวให้คำปรึกษาแก่ครอบครัวและทนายความของผู้ต้องขัง เพราะผู้คนเหล่านี้แทบไม่มีโอกาสได้เข้าพบหรือเข้าให้คำแนะนำทางกฎหมายโดยตรงแก่ผู้ต้องขัง เพราะรัฐบาลมาเลเซียมักใช้อำนาจกฎหมายดังกล่าวปิดกั้นมิให้ผู้ต้องขังมีโอกาสพบกับครอบครัวและทนายความของตน และซ้ำร้ายในบางกรณีคือไม่เปิดโอกาสให้มีกระบวนการไต่สวนเพื่อค้นหาข้อเท็จจริงจากผู้ต้องขังด้วยซ้ำไป¹⁸⁰ ซึ่งกิจกรรมขององค์กร SUARAM ในเวลาดังกล่าวสะท้อนผ่านคำบอกเล่าของ อีฮง จิน เติ้ง เลขาธิการองค์กร SUARAM สาขารัฐปีนังว่า

“...งานของสมาชิก SUARAM ในยุคแรกๆ คือ การให้ความรู้แก่ผู้ที่ต้องโทษภายใต้กฎหมายความมั่นคงภายใน ถึงแม้ว่าผู้ต้องโทษเหล่านั้นจำนวนมากจะเป็นนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยซึ่งในกลุ่มผู้มีความรู้ก็ตาม แต่โดยปกติแล้วผู้คนส่วนใหญ่แทบไม่มีใครเข้าใจข้อกฎหมายใดๆ มากนัก โดยเฉพาะในกรณีกฎหมายความมั่นคงภายในซึ่งมีอำนาจอันสูงส่ง และมักมีการบังคับใช้ที่ไม่เหมาะสมก็ยิ่งทำให้เป็นปัญหาต่อบรรดาผู้ต้องโทษว่าตนเองควรจะดำเนินการอย่างไรต่อไป ดังนั้นสมาชิก SUARAM ซึ่งเคยผ่านประสบการณ์นั้นมาจึงเข้าไป

¹⁷⁹Kua Kia Soong, *SUARAM 20 Years Defending Human Rights*, pp. 15-16.

¹⁸⁰Ibid, p.16.

ช่วยเหลือทั้งเรื่องการให้ข้อมูลและกำลังใจ ทำให้ผู้ต้องโทษเข้าใจ
สถานการณ์และสิทธิของตนในขณะที่ต้องโทษมากขึ้น...¹⁸¹

นอกจากบรรดาสมาชิกของขบวนการนักศึกษาแล้ว องค์กร SUARAM ยังได้ให้ความช่วยเหลือกลุ่มอัล – อาร์กอม ซึ่งต้องโทษคุมขังโดยอำนาจของกฎหมายความมั่นคงภายในเช่นกัน ถึงแม้ว่าสมาชิกของกลุ่มอัล – อาร์กอม มีเชื้อชาติ ศาสนาที่แตกต่างไปจากสมาชิกส่วนใหญ่ขององค์กร SUARAM ในขณะนั้นก็ตาม โดยที่สมาชิก SUARAM ได้เข้าไปให้ความช่วยเหลือในกรณีดังกล่าวโดยเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ต่างๆ ของกฎหมายความมั่นคงภายในและแนวทางเกี่ยวกับการต่อสู้คดีเกี่ยวกับให้แก่ครอบครัวและผู้ที่ถูกจับกุมดังกล่าว โดยเฉพาะในกรณีภรรยาและบุตร ของอาบญา อัล อาซารี ผู้นำของกลุ่มอัล – อาร์กอม ซึ่งต้องโทษจับกุมและคุมขังพร้อมกันครั้งนั้นด้วย โดยองค์กร SUARAM เห็นว่ากรณีดังกล่าวเป็นเป็นการบังคับใช้กฎหมายฉบับนี้อย่างไม่เหมาะสมต่อสตรีและเด็กซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับการกระทำใดๆ ของสามีและบิดา ในการนี้องค์กร SUARAM จึงส่งหนังสือเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียพิจารณาทบทวนการลงโทษในกรณีดังกล่าว โดยได้ยื่นข้อเรียกร้องต่อรัฐบาลมาเลเซียให้ปล่อยตัวบรรดาผู้ติดตามของอาบญา อัล อาซารี¹⁸² ซึ่งในที่สุดทางการมาเลเซียยอมปล่อยตัวผู้ติดตามบางส่วนของเขาออกมาจากที่คุมขัง

นอกจากนี้ในกรณีที่รัฐบาลมาเลเซียจับกุมกลุ่มชาวมลายูมุสลิมชีอะห์ในช่วงปี ค.ศ.1997 นั้น องค์กร SUARAM ทำหนังสืออุทธรณ์ให้แก่ผู้ที่ถูกจับกุมทั้ง 10 คนต่อศาลและรัฐบาลมาเลเซีย โดยให้เหตุผลว่าบุคคลเหล่านั้นมิได้ทำผิดกฎหมายใดๆ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งความศรัทธาทางศาสนาของคนเหล่านี้ไม่ผิดหรือขัดต่อรัฐธรรมนูญมาเลเซียซึ่งให้สิทธิและเสรีภาพในการนับถือศาสนาต่างๆแต่อย่างใด ในการนี้องค์กร SUARAM จึงทำหนังสือเสนอต่อรัฐบาลมาเลเซียว่า รัฐบาลมาเลเซียควรนำชาวมลายูมุสลิมชีอะห์เหล่านี้ขึ้นตัดสินคดีความโดยใช้กระบวนการศาลศาสนาซึ่งมีบุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักการทางศาสนาอย่างแท้จริงเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด และ รัฐบาลมาเลเซียไม่ควรตัดสินคดีทางศาสนาโดยใช้มาตรการทางการเมืองและกฎหมาย ทั้งนี้เพื่อให้มีบทพิสูจน์ที่ชัดเจนว่าการปฏิบัติตนตามหลักศาสนาของกลุ่มคนดังกล่าวขัดต่อหลักศาสนาอิสลามจริงหรือไม่ อย่างไร สำหรับในการนี้องค์กร SUARAM ได้เชื้อเชิญให้กลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชนอื่นๆ ในมาเลเซียร่วมลงนามในหนังสือร้องเรียนและส่งต่อไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นผู้มีอำนาจสั่งการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน รวมถึงคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งมาเลเซีย และคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ

¹⁸¹สัมภาษณ์ Ong Jin Cheng เลขาธิการ องค์กร SUARAM สาขาปีนัง โดยอภิเชษฐ กาญจนดิฐ และคณะ ณ องค์กร SUARAM สาขา ปีนัง เมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2553

¹⁸²Kua Kia Soong, *SUARAM 20 Years Defending Human Rights*, p. 85

ซึ่งหลังจากนั้นอีกไม่นานรัฐบาลมาเลเซียก็ปล่อยตัวชาวมลายูมุสลิมซีอะห์เหล่านี้ อย่างไรก็ตามมีสิ่งที่น่าสนใจประการหนึ่งหลังจากที่คนกลุ่มนี้ได้รับการปล่อยตัวคือพวกเขาต้องปฏิญาณตนว่าจะเปลี่ยนมานับถือศาสนาอิสลามนิกายสุหนี่เช่นเดียวกับชาวมลายูส่วนใหญ่ในมาเลเซีย¹⁸³

ความช่วยเหลือขององค์กร SUARAM ที่มีต่อกลุ่มอัล อารีคอมและกลุ่มชาวมุสลิมซีอะห์นั้น นับเป็นครั้งแรกที่องค์กร SUARAM ให้การช่วยเหลือผู้คนกลุ่มอื่นๆ ซึ่งมีผู้ใช้ต้องขังในปฏิบัติการลาลังหรือกลุ่มผู้เคลื่อนไหวทางการเมืองและสังคมซึ่งมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดหรือมีอุดมการณ์ทางการเมืองและสังคมใกล้เคียงกับสมาชิกขององค์กร SUARAM โดยเฉพาะกลุ่มผู้ที่ได้รับความช่วยเหลือครั้งนี้คือกลุ่มที่ได้รับผลกระทบจากประเด็นด้านศาสนาและการเมือง จึงนับเป็นการช่วยเหลือที่ตั้งอยู่บนฐานของ “มนุษยธรรม” เป็นสำคัญ” ซึ่งมีความหมายสำคัญในแง่ที่องค์กร SUARAM ได้แสดงตนให้สังคมมาเลเซียรับรู้ว่าพวกเขาเป็นองค์กรที่พร้อมให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายความมั่นคงภายในของมาเลเซียไม่ว่าบุคคลนั้นๆ จะมีเชื้อชาติ ศาสนาหรืออุดมการณ์ทางการเมืองเช่นใดก็ตาม ดังที่ อีง เอ็ง เกียต (Ng Eng Kiet) หนึ่งในคณะเลขาธิการขององค์กร SUARAM สาขารัฐปีนัง แสดงความคิดเห็นในประเด็นดังกล่าวไว้ว่า

“...พวกเราไม่อาจเลือกที่จะช่วยหรือไม่ช่วยใครเป็นการเฉพาะเจาะจงไปได้ พวกเราต้องช่วยทุกคนที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายดังกล่าว ไม่ว่าเขาเหล่านั้นจะมีเชื้อชาติ ศาสนา ภาษา อะไรก็ตาม เพราะพวกเราคิดว่ากฎหมายความมั่นคงภายในนั้นมีอำนาจคุกคามสูงเพียงใด พวกเราเชื่อว่าไม่มีใครอยากเผชิญกับการคุกคามของกฎหมายดังกล่าว และเมื่อเผชิญหน้ากับมันแล้วทุกคนย่อมอยากได้รับความช่วยเหลือ ซึ่งพวกเราคือหนึ่งในผู้ที่พร้อมช่วยเหลือคนเหล่านั้นเสมอ...”¹⁸⁴

ความเคลื่อนไหวขององค์กร SUARAM ในการต่อต้านกฎหมายความมั่นคงภายในเริ่มปรากฏชัดเจนมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัดนับตั้งแต่ปี ค.ศ.1991 โดยในระยะนี้องค์กร SUARAM ให้ความสำคัญกับการผลิตและเผยแพร่สื่อสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายความมั่นคงภายในและปัญหาเรื่องการคุกคามสิทธิมนุษยชนอันเนื่องมาจากกฎหมายฉบับดังกล่าว ทั้งนี้องค์กร SUARAM หวังว่าเอกสารเหล่านี้จะทำให้แก่ประชาชนมาเลเซียในวงกว้างได้

¹⁸³ SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights 2000*, p. 6.

¹⁸⁴ สัมภาษณ์ Ng Eng Kiet เลขาธิการ องค์กร SUARAM สาขา ปีนัง โดยอภิเชษฐ กาญจนดิฐ และคณะ ณ องค์กร SUARAM สาขา ปีนัง เมื่อวันที่ 14 มีนาคม พ.ศ. 2553

เข้าใจปัญหาดังกล่าวมากขึ้น ซึ่งเอกสารสำคัญที่องค์กร SUARAM จัดทำและตีพิมพ์เผยแพร่ในเวลาดังกล่าว คือ “ร่างกฎบัตรว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของมาเลเซีย” (Malaysian Charter of Human Rights) ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางดำเนินกิจกรรมด้านสิทธิมนุษยชนในมาเลเซีย รวมถึงจัดทำ จดหมายข่าว “สิทธิ” (Hak / Rights) และจัดทำ “คู่มือสำหรับครอบครัวผู้ต้องขังโดยกฎหมายความมั่นคงภายใน” (A Handbook for Families of ISA Detainees) ออกเผยแพร่ในช่วงเดือนตุลาคมซึ่งเป็นช่วงเวลาแห่งการครบรอบ 4 ปีของปฏิบัติการลาลัง ทั้งนี้เพื่อให้ญาติและผู้ได้รับผลกระทบจากกฎหมายฉบับนี้มีแนวทางปฏิบัติตนเมื่อต้องเผชิญหน้ากับอำนาจของกฎหมายฉบับนี้¹⁸⁵

การที่องค์กร SUARAM พยายามจัดทำและเผยแพร่เอกสารที่ให้ข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตนเมื่อได้รับผลกระทบจากกฎหมายความมั่นคงภายในนับเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อผู้ที่ได้รับผลกระทบหรือพบเจอกับการบังคับใช้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในประสพกับ ดังที่ คริส คารินา สมาชิกผู้ดูแลข้อมูลในระบบอินเทอร์เน็ตขององค์กร SUARAM กล่าวแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเอกสารเหล่านี้ไว้ว่า

“...พวกเราเห็นหลายครอบครัวที่ตระหนก ตกใจจนทำอะไรไม่ถูก เมื่อมีคนในครอบครัวถูกจับกุมและคุมขังโดยกฎหมายความมั่นคงภายใน ซึ่งการขาดสติเช่นนั้นไม่มีประโยชน์แต่อย่างใด ทั้งยังทำให้ไม่สามารถช่วยเหลือพ่อ พี่ หรือญาติของพวกเขาได้ พวกเราจึงเห็นว่าจำเป็นต้องมีแนวทางเบื้องต้น เพื่อให้พวกเขาารู้เป็นพื้นฐานว่าจะต้องดำเนินการในแต่ละขั้นตอนต่อไปอย่างไร และจะหาทางช่วยญาติพี่น้องของเขาได้อย่างไร เอกสารเหล่านี้จึงเป็นแนวทางการปฏิบัติตัวในเบื้องต้นที่สำคัญก่อนที่จะดำเนินการในขั้นตอนอื่นๆ ต่อไป...”¹⁸⁶

หลังจากที่องค์กร SUARAM เคลื่อนไหวในเรื่องสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากอำนาจของกฎหมายความมั่นคงภายในและเผยแพร่ข้อมูลความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายดังกล่าวผ่านสื่อต่างๆ ผู้ประชาชนมาได้ระยะหนึ่ง องค์กรพัฒนาเอกชนแห่งนี้ได้ริเริ่มเชิญให้เครือข่ายองค์กรเอกชนที่ไม่พอใจการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายในมาประชุมร่วมกันเพื่อหายุทธศาสตร์การเคลื่อนไหวเพื่อต่อต้านกฎหมายฉบับ

¹⁸⁵ Kua Kia Soong, *SUARAM 20 Years Defending Human Rights*, p. 3.

¹⁸⁶ สัมภาษณ์ Kris Kharina โดย อภิเชษฐ กาญจนดิฐ และคณะ ณ สำนักงานใหญ่องค์กร SUARAM เมือง เปตาลิง จายา เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม พ.ศ. 2553

ดังกล่าว ซึ่งในที่สุดเครือข่ายความร่วมมือดังกล่าวได้ริเริ่มจัดทำร่างกฎบัตรสิทธิมนุษยชนของมาเลเซีย และส่งแบบสำรวจทัศนคติของประชาชนมาเลเซียในเรื่องสิทธิมนุษยชนไปยังองค์กรและสมาคมต่างๆ ทั่วประเทศเป็นจำนวนกว่า 450 องค์กร และต่อมาในวันที่ 17-18 เมษายน ค.ศ. 1993 องค์กร SUARAM ได้ทำหน้าที่เป็นตัวกลางประสานองค์กรพัฒนาเอกชนทั่วทั้งประเทศให้มาร่วมจัดทำกฎบัตรสิทธิมนุษยชนของมาเลเซียขึ้น โดยได้จัดตั้งคณะทำงานขึ้น 80 คน ซึ่งเป็นตัวแทนมาจาก 50 องค์กรสิทธิมนุษยชน สภาพการคำ กลุ่มผู้บริโภค องค์กรปกป้องสิ่งแวดล้อม สถาบันวิชาการ ฯลฯ เพื่อรวบรวมแบบสอบถามทัศนคติของประชาชนมาเลเซียที่จัดส่งไปทั่วประเทศ รวมถึงกลั่นกรองและจัดทำกรอบของกฎบัตรดังกล่าว ซึ่งกระบวนการนี้นำมาสู่การร่าง “กฎบัตรสิทธิมนุษยชนของมาเลเซีย” (The Malaysian Human Rights Charter) ฉบับสมบูรณ์ในเวลาต่อมา ซึ่งการดำเนินงานขององค์กร SUARAM ในครั้งนั้นทำให้นักวิชาการที่เชี่ยวชาญเรื่ององค์กรพัฒนาเอกชนในมาเลเซียระบุว่า การที่องค์กร SUARAM ประสานงานเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนให้มาประชุมร่วมกันและจัดทำกฎบัตรสิทธิมนุษยชนของมาเลเซีย ฉบับ ค.ศ. 1994 ขึ้นจนสำเร็จนั้นถือเป็นความสำเร็จที่สำคัญที่สุดขององค์กรแห่งนี้¹⁸⁷ และเพียงไม่นานนักกฎบัตรสิทธิมนุษยชนของมาเลเซียฉบับสมบูรณ์ซึ่งเกิดขึ้นโดยความริเริ่มขององค์กร SUARAM ก็กลายเป็นแนวทางสำคัญที่ประชาชนและองค์กรพัฒนาเอกชนต่างๆ ในมาเลเซียได้ยึดถือและใช้เป็นแนวทางเคลื่อนไหวเพื่อเรียกร้องให้รัฐบาลมาเลเซียตระหนักถึงความสำคัญของสิทธิมนุษยชน และเป็นพื้นฐานในการก่อตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนแห่งชาติของมาเลเซียในเวลาต่อมา

นอกเหนือจากการดำเนินงานภายในประเทศแล้ว ในเวลาดังกล่าวองค์กร SUARAM ยังพยายามหาแนวร่วมในต่างประเทศทั้งที่เป็นหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อถ่ายทอดปัญหาการละเมิดสิทธิมนุษยชนของมาเลเซียออกสู่โลกภายนอก ตลอดจนแสวงหาความร่วมมือและงบประมาณจากต่างประเทศเพื่อนำมาสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ขององค์กรที่ดำเนินอยู่ในขณะนั้น ทั้งนี้องค์กร SUARAM ริเริ่มขยายความร่วมมือออกสู่ต่างประเทศเป็นครั้งแรกในเดือนธันวาคม ค.ศ. 1991 โดยองค์กร SUARAM พยายามประสานงานไปยังองค์กรสิทธิมนุษยชนต่างๆ ที่ปฏิบัติงานอยู่ทั่วทั้งในเอเชียให้มาประชุมร่วมกันเพื่อสานความร่วมมือจัดกิจกรรมทางวิชาการและวางแนวทางปฏิบัติการร่วมกันระหว่างองค์กรพัฒนาเอกชนเหล่านี้ต่อไปในอนาคต ซึ่งในที่สุดความร่วมมือดังกล่าวนำไปสู่การจัด “การประชุมเอเชียเพื่อสิทธิมนุษยชนและการพัฒนา” (The Asian Forum for Human Rights and Development) ขึ้นเป็นครั้งแรกระหว่างวันที่ 14-17

¹⁸⁷ Saliha Hassan, “Political Non-Governmental Organizations Ideal and Realities,” in Francis Loh Kok Wah and Khoo Boo Tiek (eds), *Democracy in Malaysia Discourses and Practices* (Richmond Surrey : Curzon Press, 2002), p. 209.

ตุลาคม ค.ศ. 1994 ที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ องค์กร SUARAM จึงเริ่มเข้าเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชนระหว่างประเทศดังกล่าวนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา¹⁸⁸

การดำเนินงานขององค์กร SUARAM ในระยะเริ่มแรกนี้เป็นการดำเนินการบนพื้นฐานที่ไม่พร้อมหลายประการ ทั้งในเรื่องบุคคล อุปกรณ์และงบประมาณ ทำให้บางครั้งองค์กร SUARAM ไม่สามารถทำงานได้อย่างสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างฉุกเฉินได้ทันท่วงทีและไม่สามารถช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากกฎหมายความมั่นคงภายในได้อย่างครอบคลุม ความไม่พร้อมขององค์กร SUARAM โดยในช่วงเวลาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นจากข้อเท็จจริงที่ว่าในขณะนั้นองค์กร SUARAM ไม่เคยมีผู้ประสานงานภายในองค์กรซึ่งทำงานเต็มเวลาเกินกว่า 3 คน ทั้งๆ ที่คนเหล่านี้ต้องทำหน้าที่ทั้งงานเอกสารในสำนักงานและงานตรวจสอบสถานการณ์เรื่องสิทธิมนุษยชนภายในประเทศ รวมถึงการประชาสัมพันธ์เรื่องปัญหาสิทธิมนุษยชนภายในประเทศแก่ชาวมาเลเซีย ตลอดจนการติดต่อสื่อสารกับองค์กรและหน่วยงานระหว่างประเทศ ข้อจำกัดเช่นนี้คืออุปสรรคที่สำคัญต่อการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพขององค์กร SUARAM ในขณะนั้น

จวบจนกระทั่งปีค.ศ.1999 บรรดาสมาชิกและเครือข่ายแนวร่วมของ SUARAM เห็นว่ามีสถานการณ์ปัญหาเรื่องการละเมิดและคุกคามสิทธิมนุษยชนในมาเลเซียเพิ่มมากขึ้นทำให้องค์กร SUARAM ต้องมีภาระงานและความเคลื่อนไหวที่เพิ่มมากขึ้นเช่นกันจึงมีผู้เสนอให้มีการแต่งตั้งผู้อำนวยการบริหารงานขององค์กรและผู้ดูแลภาระงานด้านธุรการและการเงินขึ้นเป็นครั้งแรก ก่อนที่จะมีการปฏิรูปโครงสร้างการบริหารและการดำเนินงานขององค์กรครั้งใหญ่ในปี ค.ศ.2002 ซึ่งเป็นรูปแบบการดำเนินงานที่ปรากฏอยู่ในปัจจุบัน¹⁸⁹ ซึ่งจุดเริ่มต้นดังกล่าวเป็นกระบวนการแก้ไข ปัญหาในเรื่องการบริหารจัดการองค์กรในขณะนั้น และเป็นแนวทางการทำงานขององค์กร SUARAM ในลักษณะของการแสวงหา “แนวร่วม” และ “พันธมิตร” ในการทำงานเพิ่มเติมในเวลาต่อมา

นอกจากข้อจำกัดภายในขององค์กร SUARAM ดังที่ได้กล่าวไปแล้ว บรรยากาศการเติบโตอย่างรวดเร็วของระบบเศรษฐกิจมาเลเซียในช่วงเวลาดังกล่าวก็นับเป็นอุปสรรคที่สำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำทลายการดำเนินงานขององค์กร SUARAM โดยเฉพาะเมื่อรัฐบาลมาเลเซียซึ่งให้ความสำคัญกับการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นประเด็นสำคัญเร่งด่วนมักกำหนดนิการเคลื่อนไหวขององค์กร SUARAM และองค์กรสิทธิมนุษยชนอื่นๆ ว่าเป็นชาวมาเลเซียที่รับเงินจากเอกชนหรือรัฐบาลต่างชาติมาเพื่อขัดขวางการพัฒนาทางเศรษฐกิจของประเทศตนเอง โดยเฉพาะท่าทีของนายกรัฐมนตรี มหาเธร์ โมฮัมหมัดซึ่งมักกล่าวตอบโต้การทำงานขององค์กรพัฒนาเอกชนและ

¹⁸⁸Kua Kia Soong, *SUARAM 20 Years Defending Human Rights*, p. 17.

¹⁸⁹Kua Kia Soong, *SUARAM 20 Years Defending Human Rights*, p. 2.

ขบวนการเรียกร้องสิทธิมนุษยชนอยู่เสมอ เช่น ถ้อยแถลงของนายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด เคยกล่าวถึงประเด็นสิทธิมนุษยชนตอบโต้ทัศนคติของชาติตะวันตกไว้เมื่อครั้งที่เขาเข้าร่วมประชุม JUST International Conference เมื่อ วันที่ 6 ธันวาคม ค.ศ. 1994 ว่า

“...นับตั้งแต่มนุษยชาติกำเนิดขึ้นและดำรงอยู่ร่วมกันบนโลกใบนี้ มนุษย์ก็รับรู้ในเรื่องสิทธิและพันธกรณีที่มีต่อกันอยู่แล้ว...แต่โลกเพิ่งตระหนักว่าต้องให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวในช่วงสงครามโลกครั้งที่สองนี้เอง โดยเฉพาะความตระหนักจากบรรดาชาติตะวันตกที่เพิ่งเริ่มต้นขึ้นเมื่อสหประชาชาติประกาศรับรองสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน ทั้งๆ ที่ในอดีตบรรดาชาติตะวันตกเหล่านี้คือเจ้าอาณานิคมที่เคยคุกคามและยึดครองดินแดนต่างๆ ทั่วทั้งโลกด้วยซ้ำไป...”¹⁹⁰

จากเหตุผลข้างต้นจึงทำให้ นายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด สรุปอย่างแข็งกร้าวว่า

“...ไม่ว่าชาติใดหรืออารยธรรมใดก็ไม่ควรมีสสิทธิवादอ้างหรือผูกขาดองค์ความรู้เกี่ยวกับเรื่องสิทธิมนุษยชนไว้เป็นของตนเองโดยลำพังได้...”¹⁹¹

นอกจากทัศนคติอันแข็งกร้าวในเรื่องกฎหมายความมั่นคงและสิทธิมนุษยชนแล้ว ในเวลาดังกล่าว นายกรัฐมนตรีมหาเธร์ โมฮัมหมัด ยังให้ความสำคัญและสนับสนุนภารกิจด้านความมั่นคงของประเทศเป็นพิเศษอีกด้วย เช่น ในปีค.ศ. 1996 เมื่อครั้งที่เขาดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีมหาดไทยควบคู่กับตำแหน่งนายกรัฐมนตรีก็สนับสนุนงบประมาณและการทำงานเป็นพิเศษต่อการจัดตั้งกรมระเบียบสาธารณะและความมั่นคงภายใน (Internal Security and Public Order Division) ซึ่งหน่วยงานนี้มีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ เพื่อพิทักษ์รักษาระเบียบสาธารณะ รักษาความมั่นคงจากภัยคุกคามภายในประเทศ รวมถึงตอบโต้การก่อการร้ายและการใช้ความรุนแรงต่อประเทศและผลประโยชน์ของประเทศ ขณะเดียวกันก็จัดสรรงบประมาณเพิ่มขึ้นให้แก่กรมตำรวจและหน่วยงานสืบสวนอาชญากรรม (Crime Investigation Department Operation) ซึ่งมีหน้าที่ศึกษาแนวโน้มอาชญากรรมในประเทศ ช่วยเหลือทางเทคนิคและตอบโต้การดำเนินกิจกรรมของ

¹⁹⁰“Rethinking Human Rights” in *Encyclopedia of Dr.Mahathir Bin Mohamad Prime Minister of Malaysia, Volume 8* (Kuala Lumpur : Dar al-Kitab al-Masri, 2004), p. 201 - 202.

¹⁹¹Ibid, p. 207.

ขบวนการอาสาสมัครต่างๆ และยังพยายามดึงประชาชนเข้าร่วมในภารกิจด้านความมั่นคง โดยก่อตั้งกองกำลังอาสาสมัคร (People 's Voluntary/ Ikatan Relawan Rakyat Malaysia) ซึ่งมีกรอบภารกิจกว้างๆ คือ เพื่อเป็นกลไกสำคัญในการรักษาความมั่นคงและสันติภาพของประเทศ¹⁹² และก่อตั้งกองกำลังป้องกันภัยภาคพลเรือน (Civil Defense Corps) ทำหน้าที่ช่วยเหลือประชาชนในยามที่เกิดเหตุฉุกเฉิน ซึ่งกองกำลังนี้มีลักษณะเป็นอาสาสมัครที่ประจำในหน่วยงานต่างๆ เช่น มหาวิทยาลัยและบริษัทห้างร้านต่างๆ¹⁹³

จากเงื่อนไขและบริบทที่รัฐบาลมาเลเซียยังคงให้ความสำคัญอย่างชัดเจนในนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจและการให้ความสำคัญกับความมั่นคงของชาติตามทัศนะของรัฐบาล ตลอดจนทัศนคติของผู้นำรัฐบาลมาเลเซียที่มีต่อองค์กรพัฒนาเอกชนโดยเฉพาะขบวนการเรียกร้องสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการที่ประชาชนจำนวนมากมีทัศนคติชื่นชมต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศและคล้อยตามถ้อยแถลงจากบุคคลสำคัญของรัฐบาลมาเลเซียในกรณีที่ว่าบรรดาองค์กรพัฒนาเอกชนเหล่านี้เป็นกลุ่มคนที่ขัดขวางการพัฒนาประเทศหรือเป็นภัยคุกคามของประเทศ ลักษณะเช่นนี้ทำให้องค์กรพัฒนาเอกชนต่างๆ ในมาเลเซียรวมถึงองค์กร SUARAM ที่เพิ่งก่อตั้งขึ้นในขณะนั้นดำเนินงานในกิจกรรมต่างๆ อย่างยากลำบาก ยิ่งกว่านั้นในเวลาดังกล่าวองค์กรเหล่านี้ยังแทบไม่มีแนวร่วมจากภาคประชาชนโดยตรงมากนัก คงมีแต่เพียงความร่วมมือต่อกันในลักษณะของ “แนวร่วม” และ “เครือข่าย” กับกลุ่มองค์กรพัฒนาเอกชนด้วยกัน หรือสมาคมทางสังคมและสมาคมการเมืองต่างๆ เป็นสำคัญ ทั้งนี้ในสถานการณ์ที่ผู้คนจำนวนมากในสังคมมาเลเซียคล้อยตามแนวทางของรัฐบาลดังที่กล่าวไปข้างต้นจึงเปิดโอกาสให้รัฐบาลมาเลเซียบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายในจับกุมและคุมขังผู้คนจำนวนมากที่มีแนวคิดตรงข้ามกับรัฐบาลได้โดยง่ายดาย ลักษณะเช่นนี้จึงทำให้องค์กร SUARAM ซึ่งเพิ่งเริ่มก่อตั้งขึ้นและมีข้อจำกัดหลายประการดังที่กล่าวไปข้างต้นไม่สามารถให้ความช่วยเหลือผู้ต้องขังภายใต้กฎหมายความมั่นคงภายในทั้งหมดในเวลาดังกล่าวได้อย่างทั่วถึง ดังตารางจำนวนผู้ต้องขังภายใต้กฎหมายความมั่นคงภายในตั้งแต่ปี ค.ศ. 1987 ซึ่งเป็นปีที่มีการปฏิบัติการลาล้าง ถึงปี ค.ศ. 1997 ดังนี้

¹⁹²Information Department, *Malaysia Official Year Book 1996*, p. 56 - 60.

¹⁹³Ibid, p. 96.

ตารางสถิติแสดงจำนวนการจับกุมและคุมขังผู้คนภายใต้อำนาจ
กฎหมายความมั่นคงภายใน นับตั้งแต่ ค.ศ. 1987 - ค.ศ. 1997¹⁹⁴

ปี ค.ศ.	จำนวนจับกุม	คุมขัง
1987	182	65
1988	214	155
1989	87	56
1990	154	118
1991	57	57
1992	50	41
1993	7	1
1994	52	22
1995	137	101
1996	139	118
1997	250	86

ตารางข้างต้นแสดงให้เห็นจำนวนผู้ต้องโทษจับกุมและคุมขังภายใต้อำนาจกฎหมายความมั่นคงภายในในช่วงเวลาดังกล่าวว่ามีอยู่เป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตามเนื่องจากผู้ต้องขังเหล่านี้มีภูมิหลังความเป็นมาและข้อกล่าวหาที่แตกต่างกัน นับตั้งแต่คดีอาชญากรรมร้ายแรง คดีความผิดทางธุรกิจขนาดใหญ่ คดีลักลอบนำแรงงานเถื่อนเข้าเมือง ฯลฯ จึงทำให้ในระยะนี้ องค์การ SUARAM เน้นหนักการให้ความช่วยเหลือไปในกลุ่มผู้ต้องขังซึ่งองค์การ SUARAM พิจารณาแล้วว่าเป็นผู้ต้องขังจาก "คดีความทางการเมือง" เป็นหลัก ซึ่งคนกลุ่มนี้ได้แก่บรรดานักการเมือง นักเคลื่อนไหวทางสังคม สมาชิกองค์กรพัฒนาเอกชนหรือนักวิชาการที่รัฐบาลมาเลเซียสั่งจับกุมในฐานะปลุกระดมทางการเมืองหรือเผยแพร่ข้อมูลทางการเมืองอันเป็นโทษต่อรัฐบาลเป็นหลัก ทั้งนี้ความช่วยเหลือขององค์การ SUARAM ในขณะนั้นมักอยู่ในรูปของการให้

¹⁹⁴ ตารางปรับปรุงจาก SUARAM, *Malaysia: Human Rights Report Civil and Political Rights* 2004, p. 24.

ความรู้เชิงวิชาการและข้อกฎหมายเป็นหลัก สำหรับการที่องค์กร SUARAM เน้นให้ความช่วยเหลือบรรดาผู้ต้องขังที่มาจากคดีการเมืองเป็นหลักนั้น อาจเป็นไปได้ว่าสมาชิกส่วนใหญ่ขององค์กร SUARAM ในขณะนั้นเคยเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการเป็นนักโทษในคดีการเมืองมาก่อนเช่นกัน จึงมีความเห็นอกเห็นใจคนเหล่านี้เป็นพิเศษ แต่ขณะเดียวกันก็เป็นเพราะบรรดาสมาชิกองค์กร SUARAM มองว่านักโทษการเมืองเหล่านี้มีผู้ใช้ผู้ที่มีความผิดดั่งที่รัฐบาลมาเลเซียกล่าวหา หากแต่เป็นเพราะคนเหล่านี้มีทัศนคติที่แตกต่างจากรัฐบาลมาเลเซียเท่านั้น ดังที่ นาลินี อีลูนาลัย ผู้รับผิดชอบโครงการ “ยกเลิกการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน” กล่าวไว้อย่างน่าสนใจว่า

“...ในเวลาดังกล่าวนายกรัฐมนตรีนเรนทรา โมดี นิชิต นิยมใช้อำนาจของกฎหมายความมั่นคงภายในจัดการกับคนที่มีความคิดแตกต่างไปจากเขา ไม่ว่าคนเหล่านั้นจะเป็นนักวิชาการ สื่อมวลชน นักเคลื่อนไหว ในองค์กรพัฒนาเอกชน หรือแม้กระทั่งสมาชิกพรรคอัมโนก็ตาม แต่ในทัศนคติของพวกเราคนเหล่านี้ไม่มีความผิดตามกฎหมายหมายถึงขั้นที่จะต้องจับกุมและคุมขังเอาไว้ พวกเขาเพียงแต่แสดงความคิดเห็นหรือแสดงออกบางประการที่แตกต่างจากรัฐบาล และโดยข้อเท็จจริงแล้วความคิดเห็นหรือการแสดงออกเหล่านั้นแทบไม่ได้สร้างผลกระทบต่อประชาชนคนอื่น ๆ มีเพียงรัฐบาลเท่านั้นที่อดทนต่อการแสดงออกของคนเหล่านี้ไม่ได้ รัฐบาลจึงมักจะลงโทษเขาอย่างไม่เป็นธรรม ดังนั้นพวกเราจึงต้องรีบให้ความช่วยเหลือคนเหล่านี้ก่อนผู้ต้องขังกลุ่มอื่นๆ ซึ่งบางครั้งอาจเป็นนักโทษในกลุ่มที่กระทำความผิดในกรณีที่น่าเศร้าจริงๆ เช่น กลุ่มที่ก่ออาชญากรรมต่อผู้อื่น...”¹⁹⁵

อย่างไรก็ตามถึงแม้ในช่วงเวลาดังกล่าวองค์กร SUARAM จะเริ่มเคลื่อนไหวช่วยเหลืออย่างเป็นระบบต่อผู้ที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายความมั่นคงภายใน แต่องค์กร SUARAM ยังมิได้กล่าวอย่างชัดเจนถึงข้อเสนอให้ยกเลิกการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายในฉบับนี้ ซึ่งข้อเรียกร้องเรื่องการยกเลิกกฎหมายความมั่นคงภายในนั้นจะค่อยๆ ปรากฏขึ้นเมื่อเงื่อนไขและบริบททางการเมือง สังคมและเศรษฐกิจของมาเลเซียปรับเปลี่ยนไปในเวลาต่อมา ในขณะที่องค์กร SUARAM มีความเข้มแข็งมากขึ้นโดยเฉพาะในช่วงหลังปีค.ศ. 1998 เป็นต้นมา ซึ่งเงื่อนไขเช่นนั้นทำให้การทำงานขององค์กร SUARAM ในช่วงหลังจากนั้นอยู่ในระดับที่เข้มข้นขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

¹⁹⁵ สัมภาษณ์ Nalini Elunalai โดยอภิเชษฐ กาญจนดิฐ และคณะ ณ สำนักงานใหญ่องค์กร SUARAM เมือง เปตาลิง จายา เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม พ.ศ. 2553

เช่น การจัดชุมนุมประท้วงเพื่อตั้งข้อเรียกร้องต่อรัฐบาลมาเลเซียยกเลิกการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน เป็นต้น ซึ่งลักษณะเช่นนี้จะได้อภิปรายในบทต่อไป

อย่างไรก็ตามท่ามกลางข้อจำกัดนานาประการในการดำเนินงานขององค์กร SUARAM ในระยะแรกนี้ องค์กรพัฒนาเอกชนแห่งนี้กลับสามารถเคลื่อนไหวงานด้านสิทธิมนุษยชนในมาเลเซียได้อย่างมีประสิทธิภาพพอสมควร โดยเฉพาะการเคลื่อนไหวเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายความมั่นคงภายในแก่ผู้คนในสังคมมาเลเซีย ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่ไม่เคยเกิดขึ้นอย่างจริงจังมาก่อนในสังคมมลายา/มาเลเซีย นับตั้งแต่ประกาศใช้กฎหมายความมั่นคงภายในฉบับนี้ในปี ค.ศ. 1960 เป็นต้นมา ซึ่งในกรณีนี้ ซินเธีย กาเบรียล (Cynthia Gabriel) ผู้อำนวยการบริหารคนหนึ่งขององค์กร SUARAM กล่าวถึงการทำงานขององค์กร SUARAM ในระยะแรกไว้อย่างน่าสนใจว่า

“...ถึงแม้ว่าแม้ว่าการทำงานของเรายุคแรกๆ จะยากลำบากมากเพียงใดก็ตาม แต่สิ่งที่เป็นความสำเร็จสำหรับการทำงานในทศวรรษแรกของเรา คือ การกระตุ้นและขยายขอบเขตความรู้เรื่องสิทธิมนุษยชนและประชาธิปไตยในสังคมมาเลเซีย เรามีบทบาทสำคัญในการสร้างทัศนคติเรื่องสิทธิมนุษยชนให้เกิดขึ้นในกลุ่มเครือข่ายองค์กรพัฒนาเอกชน พรรคการเมืองและสาธารณชน...”¹⁹⁶

ขณะที่ ดร. กัว เกีย ชุง ผู้อำนวยการบริหารอีกคนหนึ่งของ SUARAM กล่าวถึงภาพรวมการทำงานของ SUARAM ในทศวรรษแรกว่า

“...ตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาจากเหตุการณ์ปฏิบัติการลาลัง สำนักเรื่องสิทธิมนุษยชนของผู้คนในมาเลเซียแพร่หลายมากขึ้น โดยเหตุการณ์ดังกล่าวกระตุ้นให้คนกลุ่มต่างๆ เช่น พรรคการเมืองฝ่ายค้าน สหภาพการค้า นักวิชาการ กลุ่มองค์กรทางศาสนา และประชาชนมาเลเซียเริ่มเข้าร่วมในขบวนการต่อต้านกฎหมายความมั่นคงเพิ่มมากขึ้น โดยที่องค์กร SUARAM มีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนและปลุกเร้า

¹⁹⁶<http://www.wmd.org/resources/whats-being-done/civic-education-democracy/interview-cynthia-gabriel> สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม พ.ศ. 2554

ความสำนึกดังกล่าวผ่านการดำเนินการ ตลอดจนประสานงานและจัดกิจกรรมต่างๆ เพื่อต่อต้านกฎหมายฉบับนี้อย่างต่อเนื่อง..."¹⁹⁷

ในที่สุดแล้วอาจกล่าวได้ว่าในช่วงแรกนี้องค์กร SUARAM ประสบความสำเร็จเบื้องต้นในการทำงานให้บรรลุดัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยเฉพาะการเคลื่อนไหวอย่างจริงจังกระทั่งทำให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบจากกฎหมายฉบับนี้มีโอกาสและทางเลือกในการต่อสู้เพื่อปกป้องสิทธิทางกฎหมายของตนเองมากขึ้น ยิ่งกว่านั้นการเคลื่อนไหวขององค์กร SUARAM ในระยะแรกนี้ยังส่งผลให้ผู้คนในสังคมมาเลเซียเริ่มสนใจและรับรู้ข้อบกพร่องและประเด็นปัญหาของกฎหมายความมั่นคงภายในมากขึ้นกว่าที่เป็นมา ทั้งยังมีบทบาทเผยแพร่แนวคิดและการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนในมาเลเซีย โดยเฉพาะการริเริ่มจัดทำกฎบัตรสิทธิมนุษยชนในมาเลเซีย ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญต่อการทำงานด้านสิทธิมนุษยชนในมาเลเซียต่อมา นอกจากนี้องค์กร SUARAM ยังประสบความสำเร็จในการสร้างแนวร่วมและเครือข่ายระหว่างกลุ่มนักพัฒนาเอกชนกลุ่มต่างๆ ในมาเลเซียให้มีการทำงานร่วมกันมากขึ้น อย่างไรก็ตามในเวลาดังกล่าวองค์กร SUARAM ยังมิได้กล่าวอย่างชัดเจนถึงข้อเรียกร้องให้ยกเลิกการบังคับใช้กฎหมายความมั่นคงภายใน ซึ่งข้อเรียกร้องดังกล่าวจะค่อยๆ ปรากฏขึ้นเมื่อบริบททางการเมือง สังคมและเศรษฐกิจของมาเลเซียเปลี่ยนไปในเวลาต่อมา และองค์กร SUARAM มีความเข้มแข็งมากขึ้นโดยเฉพาะในช่วงหลังปีค.ศ.1998 เป็นต้นมา ซึ่งองค์กร SUARAM จะยกระดับการเคลื่อนไหวให้แข็งแกร่งขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยจะได้อภิปรายในประเด็นนี้ต่อไปข้างหน้า

¹⁹⁷Kua Kia Soong, *Malaysian Critical Issues* (Selangor : Strategic Information Research Development, 2002), p. 89.